

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opera S. Matris Teresae De Iesu Carmelitarum Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis

In duas partes distincta

Teresa <de Jesús>

Coloniae Agrippinae, Anno MDCXXVI [erschienen] M.DC.XXVII.

Cap. XXXVII. Agit de effectib[us] sibi adhærere solitis du[m] aliq[ua]m ei
D[omi]n[u]s gratia[m] dedisset, docetq[ue] quomodo p[ro]cura[n]du[m],
qua[n]tiq[ue] facie[n]du[m] ad aliq[ui]s altiore[m] ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-37974

CAPVT XXXVII.

ROQUITUR DE EFFECTIBVS SIBI ADHAERERE SOLITIS,
cum ad gratiam Dominus dedisset, salutaria hinc inde intermiscens documen-
ta: docetque, quomodo procurandum, quantumque faciendum sit, ad aliquam al-
tiorum glorie sit gradum ascendere: dandamque operam, ne, ob vl-
teram omnino laborem, bona quae aeterna sunt
deseramus.

Vix in animum inducere possum, vt praeter eas, quas iam commemo-
raui, gratias a Deo acceptas, alias & plures referam; cum etiam iam
narrare nimis quam multae visurae sint ijs, qui credere non poterunt, illas
mihi adeo improbae factas esse: attamen vt & Domino qui hoc mihi in-
iunxit, & R. V. obediens, adhuc alia quaedam ad illius gloriam commemo-
rabo: faxit autem illius Maiestas, vt id in anima alicuius vtilitatem &
commodum cedat: si enim erga creaturam adeo vilem & abiectam ita se
benignum & liberalem exhibuerit, quam igitur se liberalem ostendet ei
qui fidum obsequium ei semper impenderit, ac sincere seruerit: tum vt
Maiestati eius placere omnes omnino allaborent, cum etiam in hac vi-
ta talia det pignora.

In primis ergo nouerimus oportet, hisce in gratijs quas Dominus
anima largitur, & maiorem, & maiorem gloriam esse: imò vnae visiones
ita alias quo ad gloriam, dulcedinem, & consolationem, quam secum tra-
hant, antecellunt, valde vt mirer, tantum, etiam in hac vita, spiritualium
quibus anima perfructur, gaudiorum discrimen esse. Fit enim nonnua-
quam, vt quam Dominus in visione aut raptu aliquo dat, dulcedo & de-
lectatio tam intensa & vehemens sit, vt nihil amplius quod hic desideremus,
dari posse videatur; atque hinc est quod anima nec maius gaudium
cupiat, nec cupere possit: etsi, postquam me Dominus intelligere fecit,
quanta sit in caelo inter id quo beatus vnus, & id quo alius fruatur, dif-
ferentia, iam videam, etiam hic in terra, non esse certum inter dona
Dei terminum & mensuram, cum ipse ea dare voluerit: vnde etiam vel-
let, vt in eius Maiestati seruendo nullum ipsa limitem, aut modum ad-
haberem, sed omnem vitam, vires & valetudinem totam illius obsequio
impenderem, & ne vel minimam maioris & vberioris fruitionis portio-
nem, in ea culpa, vellem amittere. Imò dicere audeo, si optio mihi dare-
tur, vt vel omnia mundi huius tormenta ad diem iudicij vsque perferre,
ac deinde ad vel paulò maiorem gloriam eueheret, vel, vt sine vllius tor-
menti passione ad vel paulò maiorem gloriam transirem; me omnia il-
la tormenta, quò vel paulò maiore cognitione magnitudinis Dei frui
possem,

Instit Dominus ut acceptas gratias euulgaret.

Discrimen inter consolationes quas Deus dat.

Mallet omnia mundi tormenta pati, quo maiore gloria donaretur, quam minus pati, & minore gloria donari.

S.
heresia

Opera
in vi
de

possem, paratissimam fore subire. Video ergo, illum qui plus eum intelli-
 git & cognoscit, etiam magis eum amare & laudare. Non dico, quòd de
 sem non contenta, aut me felicissimam non reputarem, si in celo es-
 sem; esto loco omnium infimo ac nouissimo: magnam quippe mihi
 quoad hoc misericordiam Dominus præstaret; cum profundissimum de-
 inum in inferno locum promeruerim. Vnde Maiestatem eius suppliciter
 rogo, illuc ut me perducere dignetur, nec ad peccata mea respiciat. Sed
 hoc dico si possem, (esto mihi magno constaret) & Dominus mihi sua ad
 magnos labores subeundos gratiam daret, nolle me culpâ meâ vel mi-
 mum gloriæ punctum amittere. Ah me miseram, quæ per tot culpa-
 rum peccata, iam omnia perdideram!

Notandum quoque venit, animam meam ex omnibus quas mihi
 Dominus conferebat gratijs, tam visionum, quàm reuelationum, semper
 singulare bonum & commodum sibi comparasse; imò è nonnullis vici-
 nis, non vnum tantum, sed varia emolumenta collegisse. Ex Christi
 aspectu, ex iuxta illius pulchritudo mihi impressa mansit, ea quæ
 iamnum hodie viua & integra memoriæ meæ inhaeret; ad hoc enim
 est, eum vel semel conspexisse, quanto verò magis, cū toties hanc mihi gra-
 tiam Dominus facere dignatus sit. Ingens porro inde mihi mansit com-
 munitas, quod iam referam. Eram grauisimo cuidam errori, è quo non parua
 damna sequebatur, obnoxia; quòd, scilicet, mox ut me ab aliquo vel ali-
 qui mirè ad gustum meum faceret, diligi videbatur, quam primò ita erga
 sum afficeret, ut memoria mea mirabili quodam modo ad de eo cogitandum
 compelleretur, ac velut traheretur, esto nullam per hoc Deum offendendi
 intensionem haberem; attamen libèter eum aspiciebam, ac de illius
 que bonis quæ in eo notabam, cogitare mihi quàm erat suauissimum. Be-
 rat hoc adeò mihi damnosum, ut anima mea propterea in præsentissimo
 pereundi periculo versaretur. Sed, postquam indicibilem Domini
 christudinem aspexi, neminem omnino exinde vidi, qui, cum illo collo-
 tus, mihi pulcher videretur, vel memoriæ meam occupatam teneret.
 enim quoad hoc iam reddita sum libera, ut, cum vel solum mentis
 considerationis oculos in imaginem quam animæ insculptam gero, con-
 uicio, ex eo tempore, cuncta quæ video, mihi abominabilia & fastidiosa
 se videantur, cum excellentijs & gratijs quas in Domino hoc conspici
 comparata. Nulla quoque est scientia, nullum item voluptatum genus
 quod illius comparatione, hoc est, cū vel vnici verbi à diuino illo ore
 lati auditu cōparatum, aliquo apud me sit loco, quanto verò magis, cū
 toties eum loquentem audiuerim? Imò, nisi ob peccata mea Do-
 MINVS faciat ut sui ipsius memoriæ penitus amittam, minime possi-
 facti puto, ut quis ita memoriæ meam occupet, si modò vel paululum

Quod cō-
 modum ei
 Christi af-
 fectus ad-
 ferret.

de Domino hoc cogitem, statim ab illius imagine atque impressione esse libera.

Quod iam dicā, ad Confessarios meos spectat: qua in re notandū est, me semper animæ meæ directores ac moderatores insigni amore solitā prosequi: cum enim non aliter eos intuear, quā Dei Vicarios; hinc mea voluntas semper in eos potissimum ferri ac propendere videtur. Contingit ergo, me, sine vllō scrupulo & planē secūra conscientia, amicum illis ne libertatem sancto quodam amore, aliquo modo secius quā oportet adhaerescerem, se à me auertos & alieniores ostendebant: id erat postquam iam illis, ita obedire, & penitus subijci cœpissē; antea enim tanta tanque vehementi in eos dilectione non ferebar. Ridebam ipsa apud me, videres quantopere errarent: & quamuis non semper clarē cuiuslibet aperirem, quā parū cor meum in aliquo figerem, sed id tacerem; ipsos tamen ante omnia semper quoad hoc secutos esse iubebam, ne quid sibi de me timerent: & quo sapiūs ac frequentius ipsi mecum agerent, eo magis agnoscebant, quantum Domino deberent; quas autem de me habebant suspiciones, semper in principio erant.

Maiorem erga hunc Dominum amorem & fiduciam concipiebam, postquā illum vidissem, utpote quā tantam cum eo familiaritatem habebā, & tri assiduo cum eo conuersabar. Videbam, illum, etsi esset Deus, etiam hominem esse, illumque hominum imbecillitatem non mirari, utpote qui fragilem ac miseram nostram conditionem, quæ per primum peccatum, (quod ipse curaturus in mundum venit) ad lapsum valdē prona est & fractilis, probē perspectā habet. Esto meus sit Dominus, possum nihilominus cum illo agere tanquam cum amico. Satis namque intelligo, eum non esse sicut ij, quos hic in terra pro dominis habemus, qui omnem de minorum & magnificentiam tuam in affectata & asceticā quadam auctoritate constituunt: quos non nisi cetra quadam hora, idq; per aliorum ad hoc deputatorum intrōmissionē & introductionem alloqui datur: si pauper & obscurus sit, qui in eorum aula negotium tractandum habet, eo maiore hoc illi labore, cursu, discursuque constabit, si vero Rex ipse conueniendus sit, pauperes & ignobiles personas ad eum nefas erit accedere, sed antē inquirere oportebit, quinam regis intimi & familiarissimi sint: cetri autem esse possumus, non esse hos tales qui mundum sub pedibus premant & conculcent: qui enim huiusmodi sunt, dicunt verum, qui nec timent, nec timere debent; vnde nec conueniunt aula; horum enim ibi nullus est vsus, sed omne quod illis malum videtur, si- licet tibi dissimulandum est; immò verò de vero dicendo ne cogitare quidem audent, ne gratia excidant regia.

S. M. Teresa Opera.

L I

Quantum-

Confessa-
rijs qua-
modo ami-
cum vult-
tatem exhibe-
beret.

Amor il-
lius erga
Deum &
fiducia
postquam
eum videret
dissoluit

S.
Teresa

Opera
in VII
libris

*Discrimen
Regni
Christi &
vagnorum
mundi
huius.*

Quantum verò, ò Rex gloria, & omnium Dominantium Domini inter regnum tuum & regna seculi huius discrimen est! Tuum, non est arundineis & fragilibus bacillis sustentum, cum nullum habeat finem, sed illis ad te adeundum opus est intercessoribus aut mediatoribus: si quis tantummodo faciem tuam videt, statim agnoscit, te solum esse qui Domini nomine vocari merearis. Prout quidem Maiestatem præfers, hæc apparet, non esse tibi satellitibus, stipatoribus aut custodibus opus, ut hæc Regem esse colligatur. Longè aliter atque in terrenis Regibus, in a se res habet: nam Rex terrenus, si solus sit, vix seipso agnosci possit, quantumcumque; ut Rex haberi & coli volet, fides ei non habebitur, non plus quàm cæteri hominum exterius non præferat; ut ergo fides tribuatur, aliquod regie maiestatis insigne in eo appareat necesse est: ut illas ascititias & exteriores auctoritates ac magnificentias adhibeat oportet, hæc enim si deessent, nullo apud suos esset loco: quòd enim potestatem pareat, non habet à semetipso, hinc aliunde ei auctoritatem accedere necesse. Quis, ò Domine & Rex meus, Maiestatem, quam ipse præferas iam dignè & ad viuum verbis exprimat! Impossibile foret, ut quis te videns non statim agnosceret, te per temetipsum summam ac potentissimum Imperatorem esse: nam percussus & consternatur, qui hæc Maiestatem intueretur: multo autem magis, cum tuam, Domine mi, Maiestatem huic mixtam humilitatem, & amorem quem tali, qualis ego sum, ostendis, simul cõsiderat. De quacunque & omni re tecum agere & loqui sumus, prout lubet, postquam prima illa cõsternatio & formido, è Maiestatis tuæ aspectu orta, iam præterijt; esto interim maior quidam, non ullatenus offendamus, timor maneat, sed non ex metu pernarum; nam quippe hæc sunt, si cum tui amissione & carentia conferantur.

*Visio à Deo
veniens.
ex effectibus
intel-
ligitur.*

*Dominus
sape sinit
animam
in tenebris
agere.*

Hi sunt visionis huius fructus, ut alios longè maiores, quos in terra relinquit, hic omitram: ex effectibus enim facitè videre est, nam illud Deo fit, præsertim cum anima in luce est: nam, sicut iam sæpe dixi, vix Dominus eam subinde in tenebris agere, & obscuratam esse, nec hæc eam videre; unde mirum non est eam timere, quæ ita improbam se non videt, uti ego sim. Iam nuperrime contigit, me octo integros dies constitutam fuisse, ut quantum & quid Deo deberem, mihi nec agnoscere, nec agnoscere posse, nec misericordiarum ac gratiarum illius misericordiam omnino viderer; sed animam prorsus stupidam & obrutam, & scio quarum rerum cogitatione, aut quomodo occupatam habere non quòd mali quid cogitaret, sed quòd ad aliquid boni cogitaret, ita ineptæ & torpida esset, ut mecum ipsa riderem, & voluptati immiserer, videre quàm parùm anima per se possit, & quàm iaceat, cum Deo ea continuo non operatur: facitè ut perspiciat, se in hoc statu sine ipso

esse: neque enim ita se res hic habet, atque in magnis illis afflictionibus, quas aliquando me habere dixi: sed tunc anima ita constituta est, vt, esto ligna & materiam apponat, & parua illam, quam à parte sua potest, opellam adhibeat, amoris tamen diuini ignis in ipsa nequeat accendi: quin imò adhuc fat magna illius misericordia est, quòd fumus eam appareat, vt sciatur eum non esse penitus extinctum, quoadufque enim Dominus denuo accendat: quo enim tunc anima magis inflando, lignisque componendis se cruciat, & cerebrum affligit, eò se ipsa magis videtur suffocare: crediderim equidem, longè tunc esse contentius, vt se totaliter in eius brachia resignet, ingenuè confiteus, se nihil omnino se solà posse, & alijs meritorijs operibus, vt ante dixi, exercendis incubat. Ideo enim fortassè tunc orationem ei Dominus erigit, quòd in illis sese exerceat, simulque per experientiam discat, quàm parum ex se ipsa efficere possit. Hoc certum est, hodie me cum DOMINO animari oblectasse, & de eius Maiestate conquerendi audaciam sumptisse, eique confidenter dicendi: Quid hoc est Domine: annon plus laus est, quòd in hac ærumnosa & misera vita me detineas, & ego hanc propter te sustineam, & viuere in terra cupiam, cum tamen in ea nihil sit aliud, quàm multiplicia tui non habendi aut fruendi impedimenta: necesse quippe est me comedere, dormire, cum omnibus agere & tractare: & hæc omnia tui causa, æquissima mente perfero, quanquam non ignorem, Domine, id mihi maximum ac grauissimum tormentum esse.

Tene tamen interea, in paruo illo, quòd mihi ad te fruendum superest, tempore faciem tuam à me abscondere? quomodo hoc cum impenitentia tua consistat misericordia? quomodo id ferat amor, quo me ipse prosequeris? Purem equidem & credidero, fore, vt, si me à te possem abscondere, vt tute faciem tuam à me abscondis, propter amorem eum quo erga me ferris id minime patereris: sed ipse mecum es ac semper me intueris; vnde non est quòd hoc tolerem. Obsecro, Domine, vt consideres magnum hoc pacto grauamen irrogari ei, quæ te ita diligat. Hæc aliaque id genus subinde dixi, cum prius optimè intellexissem, quam tolerabilis mihi in inferno paratus esset locus, cum tamen alium longe profundiorum peccata mea promeruissem: sed amor hominem ita sua uis potem reddit, vt me ipsa non sentiam, nisi quòd pleno cum sensu & intellecta has querelas depromam: & Dominus omnia à me in bonam partem accipit. Benedictus sit tam bonus ac benignus Rex.

Quid porrò nobis fieret, si Reges terrenos tam audacter & confidenter alloqueremur? esto mihi mirum non videatur, quòd Regem meo alloqui audeat: par quippe est, eum, vt & alios Dominos, qui se horum capita esse ostendunt, timeri. Sed mundus iam eò deuenit, vt ho-

S.
HERESIAopera
IN VII
156

Quid scire
cere ani-
ma debeat
cum à Deo
sibi relicta
est.

*Vita ho-
minum
debet
esse longior
ut omnes
ritus in
conuersa-
tione ser-
uandos ad-
discerant*

minum vita multò esse deberet diuturnior, quò, quæ hodie in vltis
cerimonias, nouitates, ritus & modos magnatum compellendorum ad-
discerent, si aliquantulum temporis, ad Deo seruiendum, vitæ subtra-
re cuperent. Obstupesco, cum video quid rerum in mundo agatur: adeo
ut, cum magnates alloquendi mihi essent, planè nescirem quomodo
uiderem: si quis enim, sui oblitus, non tantum hominibus honorem de-
fert, quantum merentur, non id in bonam partem & velut ioco factum
accipitur; sed ita studio id & ad contumeliam factum esse arbitrantur,
intentionem tuam, si fortè, vti dico, tui oblitus sis, excusare teneantur.
faxit Deus, ut etiam tu hic credere in animam inducant. Iterum
co, nescisse me quomodo viuerem: misella quippe anima vndique se
angustiatam & perplexam comperit. Videt enim, hinc iniungi sibi, vna
grationem semper Deo occupatam habeat, & necesse sibi esse, illam
semper & vbique præ oculis habere, quò multis periculis eripiarum;
verò, nefas sibi esse, vel latum vnguam à mundi punctulis declinare:
ea vel in minimo negligere, ne quam illis qui suum in hisce punctulis
norem collocarunt, offensionis indignationisue occasionem præbe-
Maximè, inquam, hoc me torquebat: hinc semper in me apud illos etiam
fanda, inciuilitateque mea purganda eram occupata: esto enim
maxime aduigilarem, nec ubi impingerem euitare tamen non poteram
quin plurimos errores committerem; qui (vri modo ostendi) in mundo
ut non parui reputantur. Religiosos saltem, hac in re impingentes & e-
rantes par esse excusationem non adferre: sed eheu! etiam illos hinc
excusare oportet: dicunt enim sæculares, monasteria morum omni
ciuilitatis, & eius sciendæ, esse debere velut aulã, quò quomodo cū vtriusque
stet, esse debere velut aulã, prorsus sanè nequeo percipere; vnde cogit
mecū cœpi, nū fortè aliquis Sanctorū aliquando dixerit, Religionē velut
aulã esse debere, in qua instituerentur & efformarentur ij qui regni ca-
rum aulici & palatini esse vellent, & illos hoc, contrario sensu acciperent
vsurpare. Nescio enim, quomodo fieri possit, ut in rebus quas toties
tari videmus, mundani homines tanta, ut complacent, cura incurantur
cū vice versa æquum esset, ut, quò Deo placerent, & mundum ab omni
rent, talem sollicitudinem semper & continuo præferrent.

*Sugillan-
tur qui di-
cunt: Reli-
giones esse
aulas ur-
banitatis.*

*Fanitus
qua in
litterarū
superscri-
ptione ser-
uatur.*

Aliquatenus saltem tolerabile esset, si simul & semel hi ritus adhiberentur
possent: sed iam necesse penè esset quendam, ut ita dicam, institui locum
in quo aliud non traderetur & doceretur, quam quæ in litterarum super-
scriptione seruandæ sint formulæ & modi: modò enim ab hac, modò
illa parte, vacuus margo relinquitur; & is qui antè ne magnificum quibus
appellari solebat, iam vocatur *Illustris*: ut nesciam, quonam tandem re-
uentura sit: nondum enim ego quin quagenaria sum, & breuico quo

tempore, tantam rituum mutationem vidi, vt, quomodo viuendum sit, nesciam: quid agent ergo, qui iam recens in mundum veniunt, & multis annis victuri sunt? Miseret me certe Religioforum & Religiosorum, qui ob sanctas quasdam rationes & fines in mundo & inter mundanos agere tenentur: magna enim & intolerabilis crux est, quam hoc in genere pati debent: qui si omnes inter se conuenire, seque in hisce scientiis ignaros & imperitos ostendere possent, & in his vt tales haberi etiam vellent, magno se haud dubie onere & cruce liberarent; sed, hem, ad quas inopias deuoluta sum; de Dei magnalibus me loqui oportebat, & ecce ad mundi sordes & nugas delapsa sum: sed quia me Dominus, pro sua misericordia iam inde eripuit, hinc iisdem iam egredi volo. Illi porro iis se dedant, qui hasce fatuitates tam operose & laboriose obseruant; faxit autem Deus, vt in alia vita, quæ constans & immutabilis est, easdem non haueamus.

CAPVT XXXVIII.

INSIGNES QUASDAM NARRAT GRATIAS, QVAS EI DOMINUS, tum in arcanis nonnullis cali ei patifaciendis, tum in alijs illustribus visionibus & revelationibus ipsi exhibitis, prestari simul refert. quam inde in se effectus manerent, quantumque inde anima ipsius profecerit.

Um quadam vespera ita malè haberem, vt consuetam orationem omittere vellem, rosarium in manus sumpsi, vt, quò intellectus requiesceret, oratione vocali aliquantulum me occuparem, esto exterius satis quæra essem, eò quòd in oratorium sola concesseram. Verum omnes hæc diligentia parum iuuant, cum suam Dominus gratiam vult ostendere. Iam aliquantulum hoc in statu fueram, cum quidam mentis raptus tanto in me impetu ingruit, vt eum nullatenus impedire aut resistere possem. Videbat hic mihi in caelo constituta & primi quos illic vidi, erant pater & mater mea: videbã præterea alia quædã tam magna (idq; tam breui tempore spatio, vt eo salutatio Angelica decurri vix posset) vt illorum me visio valde extra me ipsam raperet: reputabamq; hoc vt singularè quandã Dei gratiã. Porro quantũ ad breue illud tẽpus, fieri potest, vt id fuerit longius; sed, talia videntibus solet id nimis quibrevue videri. Timebam, ne quã hinc forte illusio subesset; sed, quia mihi nulla subesse videbatur, hinc nesciebã quid agerem: pudebat me quippe non parum, huiusmodi ad Confessionem meam referre; idque non ex humilitate (vt mihi quidem videtur) sed quod putarem illum me derisurum, ac dicturum: Hui nouũ Paulum,

Ll 3 qui

S.
 confessio

opera
 in vi
 se

Visio quædam celestis.